

Trendbreuk: een sterk merk met een stevige regionale verankering

Begeleidend schrijven bij het rapport 'Verkenning Trendbreuk 2.0'

Van september 2022 t/m februari 2023 lieten wij als Stuurgroep Trendbreuk Zuid-Limburg een verkenning uitvoeren naar Trendbreuk 2.0. De opgedane inzichten en aanbevelingen zijn vastgelegd in een rapport. We zien de kracht van het hebben van focus op jeugd. Dit wordt versterkt voortgezet. Qua werkwijze heeft de verkenning ertoe geleid dat de 16 gemeenten besloten de GGD een coördinerende rol te geven in Trendbreuk. De GGD zal vanuit die rol in 2023 ook de doorontwikkeling in governance en uitvoeringsproces voorbereiden. Hoofddoel is Trendbreuk verder te versterken: borging van wat goed gaat en verbreding naar andere partijen en thema's. De stuurgroep blijft regionale en nationale ontwikkelingen nauwlettend volgen, met het oog blijvende doorontwikkeling van de Trendbreuk-koers.

De start: pragmatisch en daadkrachtig

Trendbreuk ging in 2018 van start. Met als doel de trend te breken in generationele overerving van gezondheidsachterstanden¹ in Zuid-Limburg. De regio koos voor een pragmatische aanpak waarin daadkracht en doen voorop staan. Aangejaagd door een programmabureau. Met een brede stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de 16 gemeenten, de GGD, Provincie Limburg, zorgverzekeraar CZ en MUMC+. Kernwoorden zijn sinds het begin: massa maken door regionale samenwerking, bewezen interventies met effectmeting, preventie centraal en cyclisch werken. Ondertussen loopt het programma vier jaar. Een goed moment om te kijken hoe zo optimaal mogelijk de Trendbreuk-ambitie voort te zetten.

Verkenning naar een optimaal vervolg

De verkenning werd uitgevoerd door *Maet, Project- & Interimmanagement* in de persoon van Ellen Janssen. Gecombineerd met haar rol van programmamanager Trendbreuk a.i., voerde zij gesprekken met directe en indirecte partners van Trendbreuk. Daarbij was de centrale vraag: wat is een passende governance voor Trendbreuk, rekening houdend met relevante regionale en nationale ontwikkelingen. Bij de verkenning werd ook het bestuur van de GGD betrokken. Daarin zitten de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. De resultaten zijn vastgelegd in het rapport 'Verkenning Trendbreuk 2.0'.

Bevindingen verkenningsfase

Uit het verkenners-rapport komt naar voren dat Trendbreuk een sterk merk is, met name door een aantal krachtige elementen in aanpak en inhoud. Tegelijk is geconstateerd dat om het goede te borgen, doorontwikkeling op het vlak van organisatie en uitvoering nodig is.

Zowel het totstandkomingsproces van het rapport, de gesprekken erover, alsook de inhoud van het rapport zijn waardevol. Voor de Trendbreuk-ambitie, maar zeker ook voor bewegingen die momenteel in de regio plaatsvinden (mede) naar aanleiding van de landelijke introductie van het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven akkoord (GALA) en (in mindere mate) het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO). De gesprekken in de verkenningsperiode én het rapport dragen eraan bij dat binnen Zuid-Limburg op diverse fronten in dezelfde richting wordt gedacht en krachten worden gebundeld. Een regio-beweging enerzijds gericht op gezondheidsbevordering cq. het voorkomen van zorg, en anderzijds op het slim organiseren van zorg cq. de juiste zorg op de juiste plek. De stuurgroep kijkt met een goed gevoel terug op de gehouden verkenningsperiode. Ze hoopt dat het rapport informatie en inspiratie biedt aan anderen die actief zijn rond gezondheid en zorg in Zuid-Limburg.

---

¹ Zie rapport 'Op zoek naar de Limburg-factor (2026) dat door Maria Jansen en haar vakgroep bij de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (onderdeel van de GGD ZL en Universiteit Maastricht) gemaakt werd in opdracht van de Provincie Limburg.

Daarom wordt het rapport gedeeld met alle personen waar in de verkenningsfase mee gesproken is en is het te vinden op [trendbreukzuidlimburg.nl](https://www.trendbreukzuidlimburg.nl).

Vervolgstappen rond Trendbreuk

Inhoud

We zien de kracht van focus op de jeugdige. Het meerjarig bouwen aan een nieuwe, gezonde generatie inwoners is nodig om de trend van generationele overerving van gezondheidsachterstanden te doorbreken. We zien kansen om rond de jeugdige meer partijen te verbinden aan de Trendbreuk-ambitie en zo samen nog krachtiger vooruit te komen. Denk daarbij aan intensievere samenwerking met bijvoorbeeld scholen, woningcorporaties, welzijnswerk, Jeugdzorg en arbeidsmarktpartijen. Tegelijkertijd is te zien dat de regio kampt met een dubbele opgave van vergrijzing en stijgende zorgvraag. Dit is merkbaar in andere levensfasen. Mogelijk kan een soortgelijke aanpak als Trendbreuk (met langjarige samenwerking, bewezen effectieve interventies, bundelen van middelen etc.) ook ontwikkeld worden voor die levensfasen.

Governance

De verkenning heeft geleid tot een stevige stap in de borging van Trendbreuk: de 16 gemeenten hebben op 9 maart jl. besloten de coördinatie binnen en de doorontwikkeling van Trendbreuk op een duurzame wijze te laten organiseren door de GGD. Ook gaven ze de GGD opdracht de governancestructuur m.b.t. Trendbreuk, IZA en GALA in samenhang verder uit te werken. Tevens beleggen ze de procesregie en inhoudelijke coördinatie vanuit de 16 gemeenten rond GALA en IZA bij de GGD. Om zo voort te bouwen op en aan te sluiten bij de Trendbreuk-aanpak.

Deze bundeling van inzet rond de GGD betekent dat slagvaardig, samenhangend en regionaal gewerkt kan blijven worden aan gezondheidsbevordering. Van de overlegstructuur die de GGD biedt en de kracht van de Gemeenschappelijke Regeling die de GGD is, wordt zo optimaal gebruik gemaakt. Het maakt lokale, zichtbare uitvoering mogelijk via regionale afstemming en inzet. Ook de mogelijkheid van het inrichten van een (binnen de GR passende) bestuursadviescommissie wordt overwogen. De GGD brengt de komende periode in beeld wat ze nodig heeft om de Trendbreuk-ambitie en samenwerking van de vele partners zo goed mogelijk te faciliteren. Ook haar inzet rond GALA en IZA zal inzichten geven die helpen om eind 2023 te komen tot een concreet voorstel voor een goede governance. De wens is om in Zuid-Limburg te investeren in een verdere versterking van de (regionale) preventie-infrastructuur en een beweging te maken 'naar de voorkant'. Het versterken van 'de basis in wijken' is daarbij een must.

Aanspreekpunten Trendbreuk

Afgelopen maanden vormde Ellen Janssen samen met Marjon Hulst het programmamanagement van Trendbreuk. De opdracht van Ellen eindigt op 1 april 2023. De Stuurgroep dankt haar voor inzet, enthousiasme en kennisdeling. De regie en ondersteuning van de Trendbreuk-ambitie blijft in vertrouwde handen: die van Fons Bovens en Marjon Hulst (beiden GGD Zuid Limburg). Zij maken zich al jaren sterk voor Trendbreuk, zowel in het netwerk als de inhoud. Zij zijn aanspreekbaar op Trendbreuk-zaken en zullen bijdragen aan een succesvol vervolg van Trendbreuk. Dit doen zij, net als voorheen, samen met vele andere partners en partijen binnen het netwerk Trendbreuk. Want samen breken we de trend!

Meer informatie

Voor meer informatie over het rapport kunt u contact opnemen met Fons of Marjon. Of mail naar trendbreuk@ggdzl.nl. Kijk voor meer informatie over Trendbreuk op www.trendbreukzuidlimburg.nl. Daar kunt u zich ook abonneren op onze nieuwsbrief Trendbreuk en de Weekly. Van harte aanbevolen als u op de hoogte wilt blijven! Wilt u zelf een actieve rol vervullen of als organisatie nader geïnformeerd worden? Laat het ons weten!